

ישעיהו פרק יא

הקדמה: הנביא מתאר את הגאולה שתבוא בעתיד, כאשר יקום משיח בן דוד אשר ימשול בעם ישראל ובעולם, לפי אמות מידה של התורה, והעולם יתנהל בצורה אידאלית בשלום ובשלווה.

מאפייני הגואל שיגאל את ישראל בעתיד לבוא (משיח)

א וַיָּצֵא חֶטֶר, מַגִּזֵּעַ יִשְׂרָאֵל; וַיִּנְצֹר, מִשְׁרָשָׁיו יִפְרָה. ב. וַיִּנְחָה עָלָיו, רוּחַ יְהוָה-- רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה, רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה, רוּחַ דַּעַת, וַיִּרְאֵת יְהוָה. ג. וַהֲרִיחוּ, בִּירְאֵת יְהוָה; וְלֹא-לְמִרְאָה עֵינָיו יִשְׁפּוּט, וְלֹא-לְמִשְׁמַע אָזְנוֹ יוֹכִיחַ. ד. וְשִׁפְט בְּצַדֵּק דְּלִים, וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעֵנְוֵי-אֶרֶץ; וְהִכָּה-אֶרֶץ בְּשֶׁבֶט פִּי, וּבְרוּחַ שְׁפָתָיו יִמִּית רֶשַׁע. ה. וְהָיָה צַדִּיק, אֲזוּר מִתְּנָיו; וְהֶאֱמוּנָה, אֲזוּר חֲלָצִיו.

פסוק א':

וַיָּצֵא חֶטֶר, מַגִּזֵּעַ יִשְׂרָאֵל; וַיִּנְצֹר, מִשְׁרָשָׁיו יִפְרָה.

"וַיָּצֵא חֶטֶר, מַגִּזֵּעַ יִשְׂרָאֵל..." - מגזע כרות יצא ענף חדש(חוטר)

הנמשל: הנביא מדמה את עם ישראל שלאחר גלות עשרת השבטים והפורענות הגדולה בממלכת יהודה לגזע כרות, ובזמן הגאולה הוא יחזור לפרוח

חוטר ישי - מלך המשיח יהיה צאצא של דוד המלך (דוד בן ישי)

פסוק ב':

וְנָחָה עָלָיו, רוּחַ יְהוָה - רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה, רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה, רוּחַ דַּעַת, וּבִרְאֵת יְהוָה.

פסוק ג':

וְהָרִיחוּ, בִּירְאֵת יְהוָה; וְלֹא-לְמַרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפּוּט, וְלֹא-לְמִשְׁמַע אָזְנוֹ יוֹכִיחַ

פסוק ד':

וְשִׁפְט בְּצַדֵּק דְּלִים, וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי-אֶרֶץ; וְהִפָּה-אֶרֶץ בְּשִׁבְט פִּי, וּבְרוּחַ
שְׁפָתָיו יִמִּית רָשָׁע

הערה: כוחו של המשיח נובע מרוח ה' שתנוח עליו (רוח יְהוָה) ומיראת ה' שתהיה בו (וְהָרִיחוּ, בִּירְאֵת יְהוָה)

תכונות המשיח :

פסוק ב' – חוכמה, בינה גבורה, נבואה (דעת ה').

פסוק ג': יכולת להכיר בקלות את דרגתו הרוחנית של כל אדם (חוש ריח למדרגות רוחניות).

פסוק ד': מלך המשיח יהיה שופט צדק.

פסוק ד':

וְשִׁפְט בְּצַדֵּק דְּלִים, וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי-אֶרֶץ; וְהִפָּה-אֶרֶץ בְּשִׁבְט פִּי, וּבְרוּחַ שְׁפָתָיו
יִמִּית רָשָׁע

ארץ שתמרוד בו לא יהיה נזקק המשיח להכותם בכלי מלחמה, אלא יאבק בהם בעזרת פיו, בדברי תוכחה שישכנעו אותם. ובדברי הפחדה שימיתו את הרשעים.

פסוק ה':

וְהָיָה צַדִּיק, אֲזוּר מִתְּנָיו; וְהָאֱמוּנָה, אֲזוּר חֲלָצִיו.

בניגוד למתואר בפרק א' בספר ישעיהו, מצב בו יש חוסר צדק ועיוות הדין תוך פגיעה בחלשים, מלך המשיח ישפוט בצדק את הדלים ויגן עליהם מפני הרשעים.

השינויים שיבוא לעולם בזמן ביאת המשיח – העולם יתנהל בצורה אידיאלית

ו וְגַר זָאב עִם-כֶּבֶשׂ, וְנֹמֵר עִם-גְּדֵי יִרְבֵּץ; וְעֵגֶל וּכְפִיר וּמְרִיא יַחְדָּו, וְנֹעַר קָטָן נִהְגָּה בָּם. ז וּפְרָה וְדָב תִּרְעֶינָה, יַחְדָּו יִרְבְּצוּ לְדִיתָן; וְאַרְיֵה, כִּבְקָר יֹאכֵל-תֵּבֶן. ח וְשַׁעֲשַׁע יֹנֵק, עַל-חַר פְּתָן; וְעַל מְאוּרֵת צַפְעוֹנִי, גְּמוּל זָדוּ הַדָּה. ט לֹא-יִרְעוּ וְלֹא-יִשְׁחִיתוּ, בְּכָל-הָר קִדְשֵׁי: כִּי-מְלֶאכֶה הָאָרֶץ, דַּעַה אֶת-יְהוָה, כַּמַּיִם, לַיָּם מִכֶּסֶם

המציאות בימות המשיח תהיה שונה ממה שמוכר לנו :

- א. החיות הרעות יפסיקו לטרוף ולאכול בשר. **וְאַרְיֵה, כִּבְקָר יֹאכֵל-תֵּבֶן (פס' ז')** ולכן, החיות הטורפות יחיו ביחד עם הטרף **וְגַר זָאב עִם-כֶּבֶשׂ, וְנֹמֵר עִם-גְּדֵי יִרְבֵּץ; וְעֵגֶל וּכְפִיר וּמְרִיא יַחְדָּו (פס' ו')**
- ב. יהיה שלום בין החיות לבין בני האדם, לא תהיה שנאה בין הנחש לבין בני האדם. **וְשַׁעֲשַׁע יֹנֵק, עַל-חַר פְּתָן (סוג של נחש); וְעַל מְאוּרֵת צַפְעוֹנִי (סוג של נחש), גְּמוּל (ילד) זָדוּ הַדָּה (פס' ח')**

מחלוקת בין הרמב"ן והרמב"ם, להבנת המציאות של ימות המשיח המתוארת בפסוקים אלו :

א) הבנת הפסוקים כפשוטם - המציאות תשתנה בזמן הגאולה, באחרית הימים בעלי החיים הטורפים יפסיקו לטרוף (הרמב"ן)

ב) תיאור המצב בו החיות הטורפות יפסיקו לטרוף הוא משל ואין הכוונה שאופי החיות ישתנה, אלא שבני האדם (החזקים והרעים) יפסיקו לתקוף את החלשים (הרמב"ם)

ט לֹא-יִרְעוּ וְלֹא-יִשְׁחִיתוּ, בְּכָל-הָר קִדְשֵׁי: כִּי-מְלֶאכֶה הָאָרֶץ, דַּעַה אֶת-יְהוָה, כַּמַּיִם, לַיָּם
בפסוק ט' מוסברת הסיבה להעדר אלימות בימות המשיח- : **כִּי-מְלֶאכֶה הָאָרֶץ, דַּעַה אֶת-יְהוָה, אנשים יהיו יראי ה' ויקבלו עליהם את ערכי התורה.**

השוואה בין נבואת העיד לבוא בפרק ב' לנבואה בפרק יא':

פרק יא	פרק ב	
<p>וְגַר זָאב עִם-כֶּבֶשׂ, וְנֹמֵר עִם-גְּדֵי יִרְבֵּץ; וְעִגָּל וּכְפִיר וּמְרִיא יִחַדּוּ, וְנֹעַר קָטָן נִהַג בָּם. ז. וּפְרָה וְדָב תִּרְעֶינָה, יִחַדּוּ יִרְבְּצוּ יִלְדִיָּהוּ; וְאַרְיֵה, כִּבְקָר יֹאכַל-תֵּבֶן. ח. וְשַׁעֲשַׁע יוֹנֵק, עַל-חַר פֶּתֶן; וְעַל מְאוֹרֹת צִפְעוֹנִי, גְּמוּל יָדוֹ הִדָּה.</p>	<p>וְכִתְתוּ חֲרָבוֹתֵם לְאֵתִים, וְחֲנִיתוֹתֵיכֶם לְמִזְמוֹרוֹת--לֹא-יִשָּׂא גֹי אֶל-גֹּי חֶרֶב, וְלֹא-יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה.</p>	<p align="center">העדר אלימות לעתיד לבוא</p>
<p>כִּי-מְלֹאָה הָאָרֶץ, דַּעָה אֶת-יְהוָה</p>	<p>הִלְכוּ עַמִּים רַבִּים, וְאָמְרוּ לָכוּ וְנִעְלָה אֶל-הַר-יְהוָה אֶל-בַּיִת אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, וְיִרְנוּ מִדְּרָכָיו, וְנִלְכֶה בְּאַרְחֻתָיו: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וּדְבַר-יְהוָה מִירוּשָׁלַם. ד. וְשִׁפְט בֵּין הַגּוֹיִם, וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים</p>	<p align="center">הסיבה להעדר האלימות תהיה קבלת ה' כאלוקים והרצון ללכת בדרכי התורה</p>
<p>ד. וְשִׁפְט בְּצַדֵּק דָּלִים, וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי-אָרֶץ;</p>	<p>ד. וְשִׁפְט בֵּין הַגּוֹיִם, וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים</p>	<p align="center">מלך המשיח יקבל כשופט כל הארץ</p>

התקופה עליה מנבא ישעיהו:

דעה א': הנבואה בפרקנו מתארת את העתיד להיות בימות המשיח. (רוב המפרשים)

דעה ב': הנבואה בפרקנו מתארת את העתיד להיות עוד בימי חזקיהו , אם העם יחזור בתשובה_ (דעת רבי משה הכהן כפי שמביא האבן עזרא).